GAZETA KRAKOWSKA

№ro 21.

Z KRAKOWA DNIA 15 MARCA 1818 Roku W NIEDZIELĘ

— *Z Krakowa.* —

Nadzwyczayny Prawodawczy Seym Rzeczypospolitey Krakowskiey korzystaiąc z upragnioney sposobności złożenia Nayiaśnieyszemu Cesarzowi Wszech Rossyy, Królowi Polskiemu Nayłaskawszemu Protektorowi swemu hołdu naygłębszego uszanowania i nieograniczoney wdzięczności za okazywane ciągle dla dobra kraiu tego względy, postanowił łącznie z Rządzącym Senatem wysłać w tem celu Deputacyią za przybyciem do Warszawy Tegoż Nayłaskawszego Protektora, mianuiąc na Członków Deputacyi JW. JX. Mateusza Dubieckiego, Reprezentanta Gminy 6 Miasta Krakowa, JW. Michała Lebowskiego, Reprezentanta Gminy Okręgowey Jaworzno, i JW. Karola Hube, delegowanego na Seym Senatora.

Na posiedzeniu Seymu Prawodawczego dnia 10 Lutego r. b. Izba Prawodawcza postępuiąc z porządku w *Tytule* o *Exekucyi*, zamieniła iednomyślnie w prawo:

1 Przytrzymanie osoby dłużnika, o ucieczkę podeyrzanego na żądanie wierzyciela może bydź dozwolone.

2. Areszt osoby w sprawach handlowych stanowić będzie ostatni stopień exekucyi.

JW. Morbitzer, Senator delegowany przymawiaiąc się, przedstawił: iż tylko iedna klassa mieszkańców tego kraiu dotąd trwaiącym moratorium przeciwko wierzycielom zasłania się, a mieszkańcy kupcy, lubo do wszelkich swobod i łagodności prawa równie z innemi Obywatelami przypuszczonemi bydź powinni, iednak od tego nietylko są wyłączeni, ale nadto iesczce surowości prawa wexlowego podlegać muszą; przeto wnosi, iż gdyby zmiana w prawie zapadłym względem nieważności wystawienia wexlów przez Obywateli niekupców nienastąpiła, aby przy redakcyi do prawa wexlowego dodane było, iż rygór tego tylko w czynnościach handlowych Kupca z Kupcem ma mieysce, w czynnościach zaś między Kupcem i Obywatelem niekupcem, gdyby się nawet Kupiec rygorowi prawa wexlowego poddał, lub też przez niego na rzecz obywatela niekupca wexel wystawiony przez cessyią Kupcowi odstąpiony został, rygór prawa wexlowego dla niego nie iest obowięzuiący, lecz przedmiót takowy w przypadku zawodu,

iuż niepodług prawa Wexlowego, ale w Sądzie cywilnym będzie rozsądzony; inaczey Kupiec będąc ściśle do prawa handlowego obowiązany, chociażby miał część iaką swego maiątku u dłużnika niekupca, któraby w momentach exystencyią, iego podeprzyć mogła, mógłby w przypadku nieodpowiedzialności swemu wierzycielowi paść ofiarą, ile podobne kroki exekucyyne, iakie z prawa przeciwko niemu mogą bydź przedsięwzięte do iego dłużnika innemu prawu podlegaiącemu nie mogą bydź wymierzonemi.

Izba Prawodawcza użycie wniosku powyższego przy redakcyi Kodexu postanowiła. — *W Tytule o Kompromissii* zamieniła Izba iednomyślnie w prawo:

1. Gdzieby strony w zapisie na Sąd polubowny żadnego sobie terminu nieoznaczyły, takowy zapis, dłużey nad trzy miesiące moc swoią mieć nie może.

2. Sędzia ordynaryyny, do którego sprawa pod Sąd Polubowny poddana należy, może bydź na arbitra obierany.

3. W przypadku niezrzeczenia się przez strony appelacyi od wyroku Sądu polubownego appelacyia do Trybunału Appelacyynego wniesioną bydź powinna.

4. Exekucyia wyroku w Sądzie polubownym zapadłego, bez upoważnienia Sędziego ordynaryynego dozwoloną bydź nie może.

5. Restitucya na przeciw Wyrokom Polubownym z powodu nowo wynalezionych dokumentów dopuszczoną będzie.

Na posiedzeniu Seymu dnia 12 Lutego r. b. gdy z porządku przez JW. Marszałka wniesioną została do Izby Prawodawczey materya tycząca się Prawa Kryminalnego.

JW JX. Mateusz Dubiecki, Reprezentant Gminy 6 Miasta Krakowa, odczytał i złożył na piśmie głos następuiący:

Pomiedzy zaszczytami publiczney usługi, ofiara talentów Obywatela na obronę niewinności, a ukaranie występku i zbrodni, ofiara iego pracy, albo oddanie się siebie całego na wsparcie świętości praw, i zasłonę od przemocy wydarzonych ucisków, póty w dzieiach ludzkich za nayświetnieyszą policzoną bydź muśi póki tylko, a znamienicie w Rzeczachpospolitych, interes więcey niż społeczeństwo z sobą wiązać ludzi, i nawzaiem rozrywać ich będzie. Talentom wszystkiem innem, można pewne użytku zakreślać granice, i ci co one posiadaią, niekiedy korzystaiąc z oppinii, niekiedy dogodną tylko wypadkowi czyniąc przysługę, używaią według chwały szczęśliwych, ale mniey czasem potrzebie ludzi dogodnych talentów. Zmiana, iak na okrągłym Swiecie, zmnieysza ich cokolwiek wartości; sam gust, albo zmienny zwyczay, niemało odbiera im ozdoby, i dla tego samego że ludzie nie tak myślą dziś, iak kiedyś myśleli, nie ieden talent wydatnieyszy upada, a potem w zapomnienie idzie. Lecz gdzie ludzie ludziom przysługę czynią w naydogodnieyszym własności, honoru, życia, maiątku i ich bezpieczeństwa wypadku, tam wszelka do tey przysługi z siebie zdatność cieszyć się może naynieomylnieyszą użyteczności i wynagrodzenia siebie mniey nadzieią więcey trwałą, którey należnego szacunku, ani przemiana iakażkolwiek, ani żaden przesąd ubliżyć niezdoła. W tym nieporuszonym, a mnie zwykłym przekonaniu spoglądamy naprzod na siebie samych JJ. WW. Prawodawcy, i z rownym zapewnieniem się, patrzaymy na Sędziow wszystkich

Instancyy, naprawnych Obrońców wszystkich wypadków; patrzemy na nich iako na nieustraszonych Mężów, idących torem niemylnym, torem bezbocznem, to iest nayskrupulatnieyszey pilności w zachowaniu prawa, w dopełnieniu nayściśleyszey sprawiedliwości, a które przez zdania, serca i usta, czyli światło i znaiomość, tyle razy w tey Swiątyni, a więcey razy po Swiątyniach Trybunałów w Rzeczypospolitey okazaną, i okazywać się maiącą, iaśnieyszą w cywilizowanym świecie staie się i stawać się będzie. W tym tu mieyscu, czyli w tym momencie głos móy ustaie, bo się wznosi głos nadzwyczayny, a głos prawdziwy, to iest głos zabitego do Sądu, głos do rzeczy w moment rozpoczynaiącey się materyi Prawodawstwa kryminalnego. Prawodawcy! Sędziowie! Obrońcy zabitego i zabiiaiącego! Wam iednym i samym prawo powierzyło śmierć i życie, lecz bez wiadomości waszey, iakby niebyło Sądu i Prawa, niewinnie krew moię przelano, a choćbym i był winien, za wymiarem sprawiedliwości miałem bydź osądzonym, a tak iakby dwóch pokrzywdzonych stawamy: zabity o życie, i prawo, o pogardę. Prawda, iż sprawiedliwości zwroci się wydarty miecz zuchwale; ale kto mi życie powroci! Tam, zkąd ia głos ten móy wznoszę, o słońcu nikt nie wie; naysmutnieyszy mieszkaniec, ia w pośrodku nocy siedzę. Wy iutro ubielone słońcem uyrzycie i obaczycie rano, ale ia, ale ia na wieczne wieczory wskazany iestem. Wy powrocicie do waszey rodziny; przeciw wam wyidzie wasze potomstwo, wasza połowica życia, żona cnotliwa; mnie nieoglądaią, iuż wiecznemi po mnie wszyscy sierotami pozostali! Sędziowie! Prawodawcy! Obrońcy! groby otworzą się ciemne, i pewnie z nich wyydzie niewinny Abel, podziemny mieszkaniec i z wielu innemi, aby obtoczywszy ławy wasze Sądowe, oczekiwał indukty rzeczy o krwi przelanie niewinney: obyście nieuwiedzeni iakiemiż kolwiek względami, głównego kryminału nieosądzili błędem, albo przeciwnie, obyście się niestali iakby współzaboycami w tym razie, wszak to ia w tym przypadku naznaczony iestem iść krok w krok, tuż z was za każdym, gdy przyiaciołmi bydź otoczonemi wam się zdarzy, i pędząc godziny będziecie wesołe, i w mniemaniu, że dalekiemi od trosków iesteście, ia niespodziany w pośrodku was stanę na każdy festyn do stołów waszych, ia przyydę mieszkaniec krainy nieznaney, że strawą, z napoiem, co go wam naleię, zmieszam krew moię, którąście zdeptali. Kiedy po dziennym upoceniu się waszego czoła, sen weźmie was do miłego spoczynku, niechcąc mieszać spokoyności śmiertelników innych, was tylko iednych larwa moia obudzi. W podróży, tłumie, w ustroniu w domu, w polu, naymilszem rozrywkom waszem przeszkodzę; ia was wszędzie zgonię iak przeciwników moich, bo przylecę z głosem dzwonu, piórunu, lub puszczyka. Obrońcy! Sędziowie! i Prawodawcy! głos móy iako zabitego, iuż dłuższym bydź niemoże, ale zaliczonym bydź musi i wysłuchany w tym, iż materyia ta cała iest naypodobnieysza i nayprzystosowańsza do instrumentu Harmoniki, która nietylko nayumieiętniey i naymelodyyniey powinna bydź nastroiona, ale też na niey sami tylko Virtuosi i to w nayobszernieyszym swoim znaczeniu grać mogą i powinni. Głosem tym nadzwyczaynym stałem się i ia przeniekniony, i razem upewniony, iż wszyscy ku którem się wymie-

rza, są gotowi bacznie zaradzać, aby i ich odzywaiącego się spoczynku nic przeciwnego nie mieszało. Swiatło Rozumu waszego niema innego celu tylko prawdę, a czułość serca waszego nieodpowiada zapewne innemu wzruszeniu, tylko szczerey chęci zasłonienia cierpiących od szkody i krzywdy. To ia nazywam waszem talentem, któremu, gdyby iakazkolwiek namiętność odięła obydwa te tak ściśle z sobą złączone cele, albo ie rozprzęgła, talent naywiększy stałby się tem więcey szkodliwym, im bardziey umiałby bydź wstecz obroconemu celowi dogodnym. — Jaśniey się tu z przekonania publicznego tłomaczę: chluba waszey pracy i usługi dla Rzeczypospolitey i Obywateli Kommitentów iest zdatność wasza, ale zdatności tey nie możecie mieć innego prawidła tylko cnotę; cnotę, która tylko sama sprawiedliwości potrzebę poznaie, sama tylko opisy prawa wiernie rozumie, sama tylko zaręczeniom prawdy bydź może, i która ludzi nad ludzi wyższemi czyni, kto iey niema w charakterze duszy i miia się z nią w przekonaniu swoim, poświęca się śmiało na burzyciela spokoyności powszechney, na nieprzyiaciela ludzi, na zdraycę ich zaufania. Wszakże te wszystkie nayczarnieysze cechy, nieraz się podobno na wielkich okazały talentach, których przemocą stało się, że wyroki Sądu, były śmiertelnym dla cierpiących ciosem, prawa naysilnieyszą bezprawia obroną; okropne te zdarzenia nieraz, w dzieiach ludzkich wspomnione, oby! i niewspominanemi bydź mogły, i nie będą, gdy materyia rozpoczęta szczęśliwie, podług światła waszego i cnoty do upragnionego końca doprowadzoną zostanie.

Dalsze czynności Seymu na posiedzeniu dnia 10 Lutego w następnym Numerze Gazety będą umieszczone.

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 7 Marca.

Kommissyia Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.

Podaiąc do publiczney wiadomości postanowienie Namiestnika Królewskiego dnia 24 Lutego r. b. do Nru 1038 zapadłe, w słowach:

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego
&c. &c. &c.

NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu

Zważywszy, że skutkiem ciężarów woiennych i kwaterónków woyskowych okolice Miasta stołecznego Warszawy nayważniey ucierpiały, i że mianowicie ich budowle są w stanie widocznym nędzy i upadku; chcąc zatem z pieczołowitości Rządowey podać rękę naprzód właścicielom wspomnioney okolicy i zaratować ich w celu podźwignienia budynków dla wzrostu gospodarstwa, porządku i ozdoby kraiu potrzebnych, nim podobną pomoc do całego kraiu rozciągniemy, na przełożenie Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi, postanowiliśmy i stanowiemy:

Art: 1. Kommissyia Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi udzielać będzie z funduszu na to przeznaczonego sposobem pożyczki za dostateczną pewnością na lat trzy bez procentu, wsparcie właścicielom w okręgu mil dwóch od Miasta Stołecznego Warszawy, chcącym murować domy, karczmy i zabudowania folwarczne lub wieyskie.

Art: 2. Pożyczka takowa nie będzie

mogła przenosić 25,000 zł: Pol: dla właściciela murować chcącego według sprawdzonych kosztorysów za więcey iak 50,000 zł: Pol: ;— 10,000 zł: Pol. na budowle, których kosztorysy przewyższą 30,000 zł: Pol: — a 30,000 zł: Pol: na te, których koszt przeniesie 10,000 zł: Pol:

Na mnieysze budynki murowane Kommissyia Rządowa Spraw Wewnętrz: i Policyi proporcyonalne wsparcie zarządzi, i przeznaczy.

Na kolonią od 30 Morgów Chełmińskich, w którey wszystkie zabudowania potrzebne, mieszkalne i gospodarskie, na nowo murowane, tudzież sady i ogrody przyzwoite po-akładane będą, do 20,000 zł: Pol: pożyczone bydź może.

Art: 3. Na koszta Kancellaryi i sprawdzeń mieyscowych dwa od sta z kapitału pożyczonego biorący opłaci.

Art: 4. Plany każdego zabudowania, na które żądana będzie pożyczka, w Kommissyi Rządowey naprzód złożone i przez nią zatwierdzone bydź powinny.

Art: 5. Po trzech leciech summa pożyczona całkiem przez właściciela zwrócona bydź ma, wyiąwszy, gdyby Kommissyia Rządowa Spraw Wewn: i Policyi znalazła ważne powody dla zostawienia mu teyże summy nadal za opłaceniem do iey kassy procentu umówionego.

Art: 6. Dokładne zabezpieczenie, czy kaucyie za summy pożyczane i rozkład ich wypłaty muruiącym, Kommissyia Rządowa Spraw Wewnętrz: i Policyi urządzi, tudzież wszelkie szczególne prawidła i warunki przepisze.

Wykonanie postanowienia tego Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 24 Lutego 1818. r.

(podp.) *Zaiączek*

Minister Spraw Wewne: i Policyi
(podp:) T. *Mostowski.*

Radca Sekr: Stanu, Jen: Brygady
(Podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Bryg:
(pod.) *Kossecki.*

Spieszy z doniesieniem właścicielom w okręgu dwóch mil od Warszawy maiętności swe posiadaiącym, iż stosownie do rzeczonego postanowienia, wsparcia dawane będą przez Kommissyią Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi maiącym zamiar murowania się, a to w miarę zgłaszania się tychże i uskutecznienia warunków, iakie w tey mierze przepisane zostały.

Chcący korzystać z dobrodzieystwa tego Rządu, udawać się maią do Naczelnika Bióra rachuby w Kommissyi Rządowey Spraw Wewn: i Policyi, któremu złożyć naprzód powinni plany wystawić się mianych budowli, a po zatwierdzeniu tychże przez Kommissyią Rządową Spraw Wewn: i Policyi, podadzą mu następnie kosztorysy przez przysięgłych budowniczych sporządzone, podług których dopiero stosownie do Artykułu 2go postanowienia powyższego pożyczka dawaną będzie.

Ostrzega się, iż chcący mieć sobie pożyczoną summę, winni będą zabezpieczyć ią na dobrach maiących czystą hipotekę, lub złożyć dostateczną kaucyią, niemniey, iż summa pożyczyć się miana nie całkiem z góry, lecz w miarę posuwania się budowy, wypłaconą zostanie.

Nakoniec o wszelkich innych warunkach, które pożyczaiący dopełnić iest obowiązany, u tegoż Naczelnika Bióra rachu-

by dowiedzieć się można.

Warszawie d. 3 Marca 1818 r.

Minister Prezyduiący
(Podpisano) *T. Mostowski.*
Za Zgodność:
Sekretarz Jeneralny Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętr: i Policyi
Aug: Karski.

Warszawa świetnieyszą codzień przybiera postać. Nieraz się iuż doniosło, że od lat dwóch Rząd i mieszkańcy, iakby na wyścigi, czynnie ubiegaią się, aby uczynić to miasto, stolicą godną ukochanego naszego Monarchy. Zaledwo nastały dni pogodnieysze bliskiey iuż wiosny, a iuż tysiące rąk zaymuie się robotami publicznemi, szczególniey zaś przy Zamku Królewskim, z powodu spodziewanego wkrótce, a z utęsknieniem wyglądanego przybycia do Warszawy Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla Pana naszego Miłościwego. Zamek ten odsłonięty ze strony Przedmieścia Krakowskiego, i stosownie do mieyscowości ozdobiony, okazalszy niż dotąd wraz z przyległą kolumną Zygmunta, sprawiać będzie widok. To powszechne, nietylko w stolicy, ale i po całym kraiu krzątanie się, te nieszczędzone dla dobra publicznego ofiary, te gorliwe zabiegi, aby wszystkim było iak naylepiey, czyliż nie dowodzą: iż niemasz nic tak trudnego, czegoby nie dokazały miłość wiernych poddanych dla naylepszego z Królów i zaufanie ich w Oycowskim Rządzie Jego?

Dalszy ciąg wyszczególnienia Posłów i Deputowanych na Seym następuiący wybranych od Zgromadzeń politycznych, których Protokóły są dotąd nadesłane i przez Senat zatwierdzone.

Z Woiewództwa Płockiego.
Posłowie.

Z Powiatu Lupnowsk: Paweł Chmielewski.

Z Woiewództwa Kaliskiego.
Deputowani.

Z Okręgu Gminnego Sieradzkiego: Antoni Siemiątkowski.

Z Woiewództwa Augustowskiego.
Deputowani.

Z Okręgu Gminnego Łomżyńskiego: Benedykt Łapica.

Gdy reszta Protokółów czynności Zgromadzeń Politycznych nadesłaną i przez Senat zatwierdzoną zostanie, podane będą do wiadomości publiczney osoby na Posłów i Deputowanych wybrane od tychże Zgromadzeń.

(*Podpis iak wyżey.*)

Z Londynu d. 27 Lutego.

D. 23 b. m. Królowa przybyła z Windsoru z Królewnami Augustą i Elżbietą do Londynu, i przyiętą została przez Xiężnę Glucestru i Królewicza Xcia Klarencyi. Przybycie iey było tem pożądańsze, gdy od nieiakiego czasu rozchodziły się zasmucaiące wieści o iey zdrowiu. Wczoray były wielkie pokoie u Królowey, na których Xże Rejent i cała rodzina Królewska znaydowała się, oprócz Xcia Leopolda, który ciągle bawi niedaleko Weymutu. —— Żadnemu z Xiążąt Królewskich nieoznaczaią tyle oblubienic iak Xciu Klarencyi. Teraz głoszą pisma nasze, iż żenić się ma z Panną Wyckam, pochodzącą z stanu mieyskiego, lubo niepiękną, ale przyiemną, lat 28 maiącą i 18,000 f. szt. rocznego dochodu. Xże Klarencyi maiąc długi, podał podług pism naszych oświadczenie tayney radzie, iż chce się z tą Panną żenić. Tayna rada podług ustaw na rok czasu do zezwolenia lub odmowienia

małżeństwa członka rodziny Królewskiey. Parlament iednak pomimo zdania rady ma moc upoważnienia takowego małżeństwa.

Porty nasze są teraz na 6 tygodni do wprowadzenia zagranicznego zboża ze wszystkich portów między Jutlandyią i Hiszpaniią, a na 3 miesięce z wszystkich innych portów otworzone.

Wyrok Króla Hiszpańskiego zachęcaiący do osiadania na wyspie Kuba za głowny warunek kładzie bydź wyznania Katolickiego.

Adm. Penrose, dowodca Angielskiey eskadry na morzu środziemnem, acz niebeztrudności wydobył lud okrętu Pruskiego zabranego przez Tunetanczyków.

W roku tym znayduie się o 2 mill. bankowych biletów więcey w biegu, niżeli w przeszłym.

Gubernator Farquehar powrocił tu z wyspy Francuzkiey. D. 8 Stycznia zawinął do wyspy S. Heleny, zkąd przywiozł wiadomość, że Bonaparte iest zdrowy, ale od nieiakiego czasu nie chce żadnego widzieć cudzoziemca. Inne doniesienia głoszą, że choruie na zatkanie wątroby, i że raz tylko użył na iego przeiazdzkę przeznaczoney drogi. Płynie ztąd na tę wyspę oddział 66go pułku pieszego.

Sądzą, iż wyprawa ku biegunowi połnocnemu około konca Marca z Tamizy odpłynie.

Listy z Mexyku donoszą z pewnością, iż rokoszański Jenerał Mina został d. 13 Listopada przed twierdzą San Gregorio rozstrzelany. D. 3 tegoż miesiąca pisał on następuiący list do Marszałka polnego Don Paskal de Sinan: — "Mci Jenerale! Chcę mieć tę pociechę oświadczenia JWPanu, że z spokoynem sumieniem umrę, i że ieżeli na czas przestałem bydź dobrym Hiszpanem, tedy uwiedłem się błędem. Życzę JWPanu szczęśliwszego od moiego losu, i bez zdradzenia sprawy, za którą ginę, ażeby Ci się wszystkie Twoie przedsięwzięcia udały. Rzetelność moia nie dozwaliłaby mi powiedzieć JWPanu tego, gdybym nie był przekonany, że sprawa republikanow utrzymać się nie może, i że przedłużenie iey walki posłużyć tylko może do zniszczenia kraiu, do rządzenia ktorym iesteś przysłany. Gdyby mi żyć dłużey dozwolonem było, wyiawiłbym JWPanu środki, które iak sądzę, przyłożyćby się mogły do uspokoienia tey prowincyi, i bynaymnieybym się oto nie troszczył, chociażby się publiczność o nich dowiedziała. Pozwol JWPanie nazwać się pełnym szacunku Twoim współziomkiem

Xawery Mina.

Gazety Buenos-Ayres do 7 Listopa- zachodzące, zawieraią urzędowne doniesienie o zabraniu przez rokoszanow Hiszpańskiego okrętu Perła, ktory d. 6 Maia wypłynął z Kadyxu z innemi przewozowemi okrętami wiozącemi do Lima pod zasłoną okrętu woiennego Emeralda 1200 żołnierzy. Na tym okręcie oprócz ładunku w wartości 400000 dolarow, znaydowało się wiele officyerow, mnichów i nieco woyska. — Rokoszański Jenerał St. Martin wydał w d. 30 Września odezwę, w ktorey wyraża, iż dowiedziawszy się od Kapitana Krolewskiego, poymanego pod Taleguano, że woysko Krolewskie iest mniemania, iż Niepodlegli zabiiaią wszystkich jeńcow, ktorzy się w ich dostaią ręce, sądzi to bydź obelgą przeciw swoiemu woysku i sobie samemu." Dwa tysiące żołnierzy i 80 offi-

cerow, mowi, zabranych pod Chabuco i w rożnych osadzonych mieyscach, są nayoczywistszym dowodem do zbicia tey potwarzy. Jenerał Marco nawet, ktorego prawa woienne dozwalały mi zabić kazać, ponieważ publicznie oglosił, iż każe mnie iako rozboynika zabić, skoro dostanę się w iego ręce, używa wszelkich względow, iakie należą się jencowi woiennemu: „ — Kończy odezwę swoią wezwaniem woyska Krolewskiego, aby walczyło mężnie za swoią sprawę, a nie dawało wiary krzywdzącey iego woysko potwarzy.

Z Paryża d. 24 Lutego.

W d. 21 b. m. większa część członków ciała dyplomatycznego miała u Xcia Wellingtona naradzenie. Wczoray polował ten Xże z Xiążętami Angouleme i Berry w lasku St. Germain. — Lord Kinard, który ostrzegał Xcia Wellingtona o zamachu na iego życie, przybył z Bruxelli, równie iak P. Croquebourg do Paryża. — Niektórzy twierdzą, iż iakiś spekulant wystrzelić musiał naboiem bez kuli do Xcia Wellingtona, ażeby sprawić wrażenie, zniżyć rządowe papiery i taniey ich nabyć. Z powodu tego zdarzenia podwoiona tu iest ostrożność względem przybywaiących i odieżdżaiacych.

Jeden z Francuzów rzekł niedawno: Nie wiele mamy we Francyi Hellenistów (znawców literatury Greckiey) ale znaczną liczbę Helenistów (przyiacioł Bonapartego.)

Z Nantu piszą, iż w siarczaney kopalni na wyspie S. Łucyi otworzył się wulkan; zapadła się ziemia na górze i zrobił się staw, w którem chowaią się ryby.

Ustały naradzenia w kommissyi izby Deputowanych nad konkordatem, i to co przepowiadano, nastąpiło; rząd cofnął konkordat. Mowią, iż tylko wakuiące dawne biskupstwa i arcybiskupstwa będą osadzone, a dawny podział dyiecezyy pozostanie.

Nakoniec mniemany Delfin (Ludwik XVII.) Maturin Bruneau został w Rouen przez sąd policyi poprawczey iako włoczęga na 5cio letnie, a za znieważenie sędziów oprocz tego na 2 letnie więzienie skazany. Przy czytaniu mu wyroku zawołał: "Nie iestem włoczęgą, i zaręczam na imie Bruneau, iż iestem prawdziwym Delfinem Karolem Nawarry „ —— Z iego stronników ieden tylko Branzon został na 2 miesięczne, a podług Monitora na 2 letnie więzienie skazany, resztę uwolniono.

Z Madrytu d. 10 Lutego.

Z Gibraltaru piszą z wielkiem zapewnieniem, że Cesarz Marokański darował Dejowi Algierskiemu 1 fregatę i brygantynę, które przybyły iuż do Tangeru. —— Morowa choroba w kraiu Algierskim zwolniała cokolwiek podczas zimna, ale znowu zaczęła grassować, i rozciąga się iuż do Oran w Konstantynie umiera na nią codziennie około 100 ludzi. W Bona prawie wszyscy ludzie wymarli. Algier utracił przeszło 1000 ludzi, a przecież nigdzie nie przedsiębiorą środkow do wstrzymania tey choroby.

W Kadyxie znayduie się wszelka gotowość na przyięcie floty Rossyyskiey, z powodu czego ma tam bydź wiele uczt danych. — Pracuią teraz w Hiszpanii nad znaczną wyprawą przeciw zbuntowanem osadom, która iednak w tey porze roku nie odpłynie. Zakupione od Rossyi okręty służyć szczególniey maią do oczyszczenia mórz z korsarzow rokoszańskich.

DODATEK
DO N^ro 21.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 15. MARCA 1818 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Sztokolmu d. 20 Lutego.

Wczoray udała się od zgromadzonych na Seym stanow wielka deputacyia pod przewodnictwem Marszałka stanu i Mowcy do Króla, i oddała mu adress w treści, aby JKMość raczył się podług dawnego zwyczaiu podczas teraźnieyszego zgromadzenia stanów koronować. Król odpowiedział deputacyi między innemi: W postanowieniu, ktoreście mi przynieśli uznaię czystość waszych uczuciów względem mnie, i możecie stany zapewnić, iż przychylam się do ich prośby. Koronacyia Króla nie pomnaża ani obowiązków iego, ani prerogatyw, ale uświęcaiąc związki, ktore go z ludem łączą, podaie wolnemu ludowi sposobność złożenia uroczystego hołdu temu, ktorego prawną upoważnił władzą, dla utrzymania każdego obywatela przy iego prawach. Dla Monarchy iest oraz ten obrządek przypomnieniem wdzięczności, ktorą winien ludowi, ktory w okazałości i powadze ktorą go otacza, znayduie własne zaspokoienie.

W izbie rycerskiey wniosł powyższy adress teraźnieyszy Wielki Prokurator sprawiedliwości, Baron Mannerheim, ktory dawniey naypierwszy wniosł, aby Gustawa Adolfa z tronu złożyć.

Życzeniem iest publiczności, aby zdrowie pozwoliło Królowey powrocić z Francyi na koronacyią Króla. Wielki Łowczy i Adjutant Królewski, Baron Essen, syn Marszałka państwa, powiozł iey do Paryża wiadomość o wstąpieniu iego na tron.

Na koszta pogrzebu zmarłego Króla wyznaczyły stany z kassy oszczędzenia 150,000 talarow, tak iż tą razą nie będzie na to oddzielny podatek naznaczony.

Deputacyia od Uniwersytetu Upsalskiego ofiarowała Krolewiczowi Następcy tronu kanclerstwo, ktore dotąd iego oyciec odbywał.

Teraźnieyszy Król, ktory z wspaniałością i bez przykrości zapobiegał zawsze nędzy nieszczęśliwych, zapomógł pogorzałych mieszkańcow Friedrichshall w Norwegii 300 beczkami zboża.

— D. 24 —

Ciało zmarłego Króla wystawione iest od wczoraysza w bogato i gustownie przy-

braney i oświeconey rycerskiey sali w zamku Królewskim na katafalu, otoczonym dworem i strażą, w ubiorze orderu Serafina na widok publiczny. Publikum wpuszczane iest przez dwie godziny przed i dwie po południu.

J. K. Mość, który iako Następca tronu, posiadał naczelnictwo rozmaitych korpusów woyskowych, złożył wszystkie wstąpiwszy na tron, wyiąwszy naczelnictwo mieyskiego korpusu, które podług swoiego oświadczenia, iako pierwszy obywatel stolicy zatrzymał. Wszyscy officerowie mieyskiego korpusu złożyli J. K. Mci za to d. 21 naypokornieysze podziękowanie.

Pochowanie zmarłego Króla nastąpić dopiero ma w przyszłym miesiącu, a koronacyia nowego w Maiu.

Z Bruxelli d. 28 Lutego.

Król przyiął d. 22 b. m. złożenie przez Następcę tronu naczelnego zarządzania ministrowstwem woyny, zostawuiąc go przy wszystkich iego woyskowych godnościach i stopniach. — Ministrowstwo wojenne i jeneralna intendentura są teraz razem połączone. Były Jeneralny woyskowy Kommisarz Hr. Goltz, mianowany został członkiem pierwszey izby jeneralnych stanów. P. Pipers został Sekretarzem stanu, do spraw woiennych. — Zawiadowanie dobrami narodowemi przyłączone zostało do ministrowstwa Skarbowego.

Na posiedzeniu drugiey izby jeneralnych stanów d. 20 która wiadomy proiekt względem zapobieżenia nadużyciu wolności druku odrzuciła, znaydowali się między innemi Krolewiczowie Następca tronu i Fryderyk.

Utworzony bydź ma graniczny korpus strzelców z samych ochotników.

Düsseldorfu d. 26 Lutego

W tey chwili odebraliśmy w liście z Wiednia pod d. 17 b. m. nader przyiemną wiadomość, że Ces: Rossyyski Ambassador w Wiedniu, Hr. Stackelberg, wyieżdża ztamtąd do Włoch, i że od Monarchy swoiego Cesarza Alexandra, odebrał zlecenie przybycia potem do Düsseldorfu, gdzie Monarchowie tego lata ziechać się maią na kongres, po którego ukończeniu udadzą się do Wiednia.

Z Włoch d. 24 Lutego.

D. 13 b. m. żołnierze Papiezcy przyprowadzili do Rzymu 9 łotrów, ktorzy pod przewodnictwem nieiakiego Masocco rozbiiali, i osadzono ich zaraz w zamku S. Anioła. Stawili oni się sami w nadziei otrzymania przebaczenia.

W Neapolu wyszło rozporządzenie: że gdy teraz zawarty został pokoy z Afrykańskiemi rządami, okręty kraiowe nie potrzebuią zatem obcey używać bandery, ale mogą pod narodową bezpiecznie odbywać swoią żeglugę.

Osman Aga, ajent Baszy Egipskiego, przybył d. 7 do St. Gallen, zkąd zapewne przez Zurich powracać będzie. Od 3 lat obieżdża on Francyią, Włochy, &c. i raz tylko w przeciągu tego czasu powrócił do Kairu. Nie wchodzi on w żadne stałe umowy handlowe, ale zakupuie co mu przypadkiem w oczy wpadnie. Zwierzchnia iego suknia iest munduru konney gwardyi Baszy, która 4000 głów wynosi. Aga iest w Egipcie nietylko stopniem woyskowem, ale oraz godnością szlachectwa.

Rozmaite Wiadomości.

Rok 1618 iest dla ludów Monarchii Pruskiey dla tego pamiętnym, że owczesne

Xięstwo Pruskie, iako lenność Polska przyłączoną została do Elektorstwa Brandeburskiego, i przez to przyłączenie założony został węgielny kamień do przyszłey Monarchii Pruskiey.

W Hanowerze zwraca teraz na siebie uwagę lekarzów rzadka bardzo chorobaj pot krwawy; sądzą iednak, iż bydź może uleczoną.

Syn byłego Króla Szwedzkiego Gustawa Adolfa, uczący się Szwaycarskiey historyi, prawa i prawodawstwa, zapisał się w Bazylei: Gustaw Adolf, syn Gustawa Szwedzkiego.

Mowią, iż Angielscy Bankierowie podięli się wypłacić sprzymierzonem Mocarstwom kontrybucyie Francuzkie.

Wyrachowano, iż piwowarzy Londyńscy, maią na porterze co rok czystego zysku blisko 500,000 funtów szterlingów (20 millionów zł. pol.)

W Londynie i okolicach znayduie się: 532 malarzów (między temi iest 43 kobiet) 45 snycyrzów, 149 budowniczych, 233 sztycharzów robiących ryciny na miedzi i 22 wyrzynaiących ryciny na drzewie.

Towarzystwo Przyiacioł Muzyki w Krakowie.

Muzyka do wysokiego za dni naszych doprowadzona stopnia, stała się prawie istotną częścią dobrey Edukacyi, i niedziw, bo ta niewyczerpana w dziełach i wynalazkach swoich sztuka przez swóy wpływ i moc, iaką ma nad umysłem i sercem człowieka, zaymuiąc nasze uczucia, iest w stanie nadać czynom naszym w wszelkim względzie nader ważny kierunek. Aby więc Muzykę w Wolnym kraiu naszym zbliżyć do iey właściwego przeznaczenia, przedsięwzięli przyiaciele Muzyki połączyć się w Towarzystwo, maiąc szczególniey w zamiarze podzwignienie, doskonalenie i upowszechnienie w kraiu Muzyki. Gorliwy o wzrost i zakwitnienie nauk, talentów, kunsztów i umieniętności Wysoki Rządzący Senat W. N. i ś. N. M. Krakowa i iego Okręgu, uwieńczył ich usiłowania, gdy nietylko Reskryptem swoim z d. 9 Lutego [r. b. N. 353 założenie Towarzystwa i iego ustawy potwierdził, ale i poźnieyszym z d. 19 t. m. i r. do liczby 462 wydanym Lokal w Zamku Królewskim na obrady, ćwiczenia i skład Muzykaliow wyznaczył, a iego Naczelnik JW. Stanisław Hr Wodzicki, Senator Kasztelan Król. Polskiego, Ord. S. Stanis. Kawaler, Urząd Prezesa Towarzystwa przyiąć raczył. — Ustawy Towarzystwa w krótce drukiem ogłoszone zostaną; tu poprzedniczo uwiadomia się przyiacioł Muzyki, iż chcący przystąpić do tego Towarzystwa, maią zgłaszać się do JW. JX. Sebastyana Hr. Sierakowskiego, bywszego Kustosza Koronnego, Rektora Akademii Krak: Senatora W. M. K. Proboszcza Katedralnego Krak. Kawal: Ord. S. Stanis: 1. Klas: Zastępcy Prezesa Towarzystwa, lub do Sekretarza, tegoż Towarzystwa X. Jacka Janowskiego, w Zamku Krakowskim pod liczbą 160 przy Kościele Katedr: zamieszkałego, gdzie w każdą Niedzielę wpisać się mogą. — Fundusz Towarzystwa stanowi składka roczna złp. 12 od członków czynnych; składaiący ią z gory na lat 10 w kwocie złp. 120 należy do liczby Fundatorów i na zawsze wolnym iest od składki. Członki honorowe same oznaczaią ilość płacy. Opłata liczy się od dnia 1 Listopada 1817 iako Epoki założenia Towarzystwa. Kassierem iego iest Jan Nowakowski, mieszkaiący przy placu S. Szczepana pod Nrem 361.

W Krakowie d. 26 Lutego 1818.

DONIESIENIA.

Trybunał Cywilny pierwszey Instancyi Woiewodztwa Krakowskiego. Z powodu iż termin do uskutecznienia wyboru Administratora Dóbr massy kredalney Teodora Wessla na dzień 18 Grudnia r. z. naznaczony, dla niestawienia się wierzycieli teyże massy bezskutecznie upłynął, Trybunał przeto nowy w tey mierze termin na dzień 9 Kwietnia r. b. godzinę 3 po południu wyznacza, na którym równie wieś Strzegowa

w Powiecie Pileckim, Woiewództwie Krakowskiem leżąca, a do massy wspomnioney Teodora Wessla należąca w trzechletnią possessyią od dnia 24 Czerwca 1818 r. zaczynać się maiąca, pod warunkami w Kancellaryi Trybunału dla potrzebney każdego informacyi złożonemi, więcey daiącemu przez publiczną licytacyią wypuszczone zostanie, w skutku czego Trybunał wzywa tak wierzycieli massy krydalney Teodora Wessla iako też wszystkich chęć licytowania maiących; pierwszych dla naradzenia się względem wyboru Administratora Dóbr rzeczoney massy, którego Trybunał w razie przeciwnym na niebezpieczeństwo tychże wierzycieli z Urzędu mianować będzie; ostatnich zaś końcem nabycia proponowaney dzierżawy, do którey warunki w Kancellaryi Trybunału przeyrzeć mogą, ażeby przed Delegowanym Sędzią Trybunału W. Dwernickim na terminie oznaczonym stawili się. W Krakowie d. 9 Lutego 1818 r.

M. Gostkowski, Prezes.

Mochnacki, Sekretarz.

Podpisany Rezolucyią Trybunału I. Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu pod dniem 25 Lutego r. b. do Nru 299 wyszłą, do sprzedaży kamienicy iedney przy ulicy Szerokiey pod liczbą 78, a drugiey przy ulicy Grodzkiey pod L. 82 w Krakowie położonych, niegdy ś. p. Antoniego Szretera, Obywatela Miasta tego własnych, delegowanym będąc. Niniejszym zawiadomia, iż też kamienice urzędownie przez trzech w sztuce biegłych Taxatorów przysięgłych oszacowane, a mianowicie pod Nr. 78 zł. pol. 10,440, zaś pod Nr. 82 z. p. 5,560, przez publiczną licytacyią przygotowawczo przed podpisanym odbydź się maiącą; pierwsza dnia 9tego Kwietnia r. b. a druga pod Nr. 82 oznaczona dnia 13go tegoż samego miesiąca i roku za gotową srebrną monetę kurs w kraiu tym maiącą, sprzedane będą. Życzący sobie takowych nabydź, zechcą się na terminach wyżey wyszczególnionych, w kamienicach licytacyi podpadaiących, o godzinie 9tey przed południem, zaopatrzeni w wadia przyzwoite, dziesiątą część summ szacunkowych wynosić maiące, znaydować. Co się tycze warunków licytacyi, o tych każdego dnia z rana u podpisanego Kommissarza zainformować się można będzie, które także przed rozpoczęciem się licytacyi głośno odczytane zostaną. W Krakowie d. 26 Lutego 1818 r.

J. Miętuszewski.

JW. Łukasz Graf Brinski, Starosta Sokolnicki, orderów rożnych Kawaler, zamieszkały w dobrach w Gubernii Wołyńskiey w Imperii Rossyiskiey położonych maiąc dobra Dziedziczne iako i rózne stosunki interessów tak w Królestwie Polskim iako i w W. Xięztwie Poznańskim iest w przypadku, iż Sekretarz niego Antoni Podgorski przekonany o fabrykacyą podpisów i ręki iego, skradł przy rożych ważnych familiinych Papierach, Skryptach, i Pieniądzach, pieczęć rodowitą; łatwo więc mógłby fabrykować, zbywać nawet i pod dawna datą obligi Rewersa lub inne ważne ręczne Transakcye. Oświadcza więc, iż przeciwko wszelkim ręcznym nieurzędownie sporządzonym dokumentom protestuie się, ostrzegaiąc wszelkich Interesantow, iż takowe ani przyimować, ani okupować, ani takowym w żadnym sposobie zadosyć czynić niebędzie Jmieniem JW. Łukasza Grafa Bninskiego do wiadomości podaie umocowany do tey czynności.

Andrzey Rudzki.

Niżey podpisany Komornik sądowy Powiatów Miechowskiego i Olkuskiego do powszechney kogo to interessować może podaie do wiadomości, iż w dniu 15 i następnych Marca r. b. od godziny 9. z rana zaczynaiąc, odbywać się będzie w Mieście Obwodowym Olkuszu w Kancelaryi Komornika pod L. 58. Sprzedaż zaiętych Effektow, iako to: Sprzętow domowych drewnianych, Cyny, mosiądzu, Sukien żydowskich, komód, krzeseł, kanap, garca miedzianego, 4. wołów, zboża, bydła, i. t. p. tudzież wydzierżawienie Domu pod L. 38. w Rynku miasta Olkusza stoiącego, z piwnicą, Izbą Szynkowną, na rok ieden, życzących licytować na dzień i godzinę powyż zaprasza. W Olkuszu dnia 20. Lutego 1818 roku.

Prendowski